

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการปรับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของ Sarbanes – Oxley Act ในประเทศไทย” ผู้วิจัยได้รวบรวมทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ดังนี้

2.1 ประเด็นหลักของ Sarbanes – Oxley Act of 2002

2.2 ผลกระทบของ Sarbanes – Oxley Act

2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่

2.3.1 ความหมายของความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในงานสอบบัญชี

2.3.2 ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากมาตรการปรับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของ Sarbanes – Oxley Act

2.1 ประเด็นหลักของ Sarbanes-Oxley Act of 2002

ประกอบด้วยประเด็นหลัก ๆ 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการบัญชี และการสอบบัญชีของบริษัทมหาชน (Public Company Accounting Oversight Board : PCAOB)

ส่วนที่ 2 การกำหนดมาตรการวัดความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

ส่วนที่ 3 การกำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารบริษัท เกี่ยวกับการกำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบ

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลให้โปร่งใสและบ่อยครั้งขึ้นกว่าเดิม

ส่วนที่ 5 การปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีที่ถูกวิเคราะห์หลักทรัพย์มีผลประโยชน์ทับซ้อน

ส่วนที่ 1 การตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการบัญชี และการสอบบัญชีของบริษัทมหาชน (Public Company Accounting Oversight Board : PCAOB)

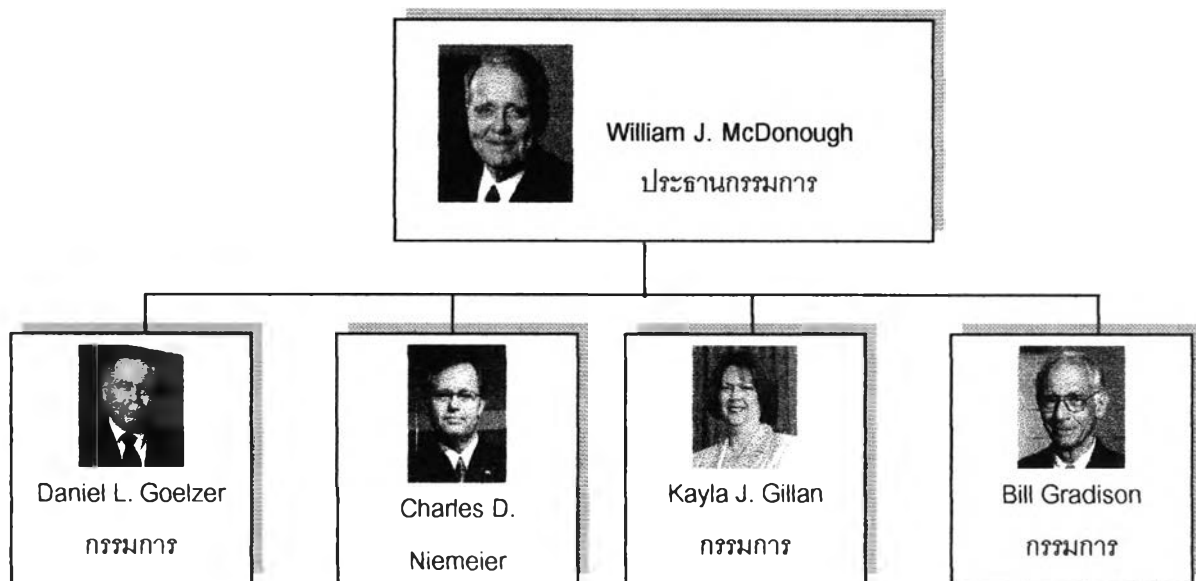
Sarbanes – Oxley Act กำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการสอบบัญชีของบริษัทมหาชน (PCAOB) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสำนักงาน ก.ล.ต. ของสหรัฐอเมริกา โดยการปรึกษาร่วมกับประธานธนาคารกลางและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

---

¹ ปกรณ์ เพ็ญภาคกุล. กฎหมายหลักทรัพย์ Sarbanes-Oxley Act ของสหรัฐอเมริกา สิทธิสภาพนอกอาณาเขต ในรูปแบบใหม่...ทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯธุรกิจ, 20 มกราคม 2546.

โครงสร้างคณะกรรมการฯ

มาตรา 101 กำหนดว่า จำนวนคณะกรรมการให้มี 5 คน สามารถแสดงได้ดังรูป

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างคณะกรรมการกำกับดูแลการบัญชีและการสอบบัญชีบริษัทมหาชน (PCAOB)

จากรูป คณะกรรมการฯ ทั้ง 5 คน ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีชื่อเสียงทางด้านจริยธรรม ความซื่อสัตย์ และได้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะพิทักษ์ผลประโยชน์ของผู้ลงทุนและสาธารณชน กับต้องมีความเข้าใจในความรับผิดชอบและข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทมหาชน โดยกรรมการที่เป็นนักบัญชีหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในคณะกรรมการนี้ มีได้ไม่เกิน 2 คน และหากหนึ่งในสองท่านนี้เป็นประธานกรรมการคณะนี้ได้ก็ต่อเมื่อมิได้ปฏิบัติหน้าที่นักบัญชีหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมาเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 5 ปีก่อนที่จะได้รับการแต่งตั้ง ส่วนกรรมการที่เหลือ 3 ท่านต้องไม่เป็นนักบัญชีหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

มีหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทมหาชนจำกัด โดยมีอำนาจในการตรวจสอบและดำเนินการทางวินัยกับผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีที่ฝ่าฝืนกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงภารกิจต่อไปนี้

- การขึ้นทะเบียนสำนักงานสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีของบริษัทมหาชนจำกัด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา (Securities Exchange Act of 1934) ในปัจจุบันมีสำนักงานสอบบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับ PCAOB แสดงได้ดังรูป

จำนวนสำนักงานสอบบัญชีที่ขึ้นทะเบียน	
Registered firm (2003)	Issuer Clients
8	100 or more
5	51 – 100
22	26 – 50
60	11 – 25
77	6 – 10
563	5 or fewer

ตารางที่ 2.2² จำนวนสำนักงานสอบบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับ PCAOB

- การตรวจสอบสำนักงานสอบบัญชีที่จดทะเบียน
- การกำหนดหลักเกณฑ์ด้านการสอบบัญชี การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี มรรยาทและความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหรือนำเสนอรายงานสอบบัญชี
- การตรวจสอบและการดำเนินงานทางวินัยของผู้สอบบัญชี
- การใช้มาตรการลงโทษให้เหมาะสมเพื่อให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

สำหรับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงภายในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่ยังสามารถแผ่ออกไปนอกประเทศด้วย เนื่องจากในมาตรา 106 กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีต่างชาติซึ่งเป็นผู้ออกรายงานการสอบบัญชีให้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สหรัฐอเมริกา รวมทั้งสำนักงานสอบบัญชีที่จดทะเบียนในสหรัฐอเมริกาแต่ได้อาศัยความเห็นของสำนักงานสอบบัญชีของต่างประเทศ ในการออกรายงานการสอบบัญชีต้องอยู่ในกำกับของกฎหมายฉบับนี้ กฎที่ออกโดยคณะกรรมการกำกับดูแลนี้ และกฎที่ออกโดยคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ (กลต.) ของอเมริกาจะเช่นเดียวกับผู้สอบบัญชีอเมริกา เช่น

- ต้องไปขึ้นทะเบียนกับ PCAOB ซึ่งการขึ้นทะเบียนดังกล่าวกำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีเปิดเผยข้อมูลในการขึ้นทะเบียนโดยต้องครอบคลุมข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
  - รายชื่อลูกค้าสอบบัญชี
  - ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี และค่าบริการอื่นแยกเป็นลูกค้าแต่ละราย
  - ข้อมูลทางการเงินตามที่ PCAOB กำหนด
  - นโยบายในการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี

² Annual Report of PCAOB Year 2003

- รายชื่อและเลขทะเบียนของผู้สอบบัญชีทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับรายงานการสอบบัญชี
  - ข้อมูลเกี่ยวกับความผิดทางอาญา ทางแพ่ง หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการทางวินัยในคดีฟ้องร้องต่อสำนักงานสอบบัญชีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานสอบบัญชี
  - ข้อมูลเกี่ยวกับการขัดแย้งระหว่างบริษัทและสำนักงานที่เกิดขึ้นในปีก่อน
  - ข้อมูลเพิ่มเติมอื่น ที่คณะกรรมการเห็นสมควร
- ต้องตกลงยินยอมในการให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการส่งมอบเอกสารหลักฐานใดๆ ตามที่ PCAOB ร้องขอ โดยต้องปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยปีละครั้ง
  - ต้องแสดงกระดาษทำการให้สอบทานในกรณีมีการสอบสวนบริษัทจดทะเบียนนั้น ๆ
  - ต้องยอมอยู่ในบังคับของศาลอเมริกาในการปฏิบัติตามกฎหมายนี้

ส่วนที่ 2 การกำหนดมาตรการวัดความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

จาก Sarbanes-Oxley Act สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีจะต้องขึ้นทะเบียนกับ PCAOB และเปิดเผยข้อมูลในการขึ้นทะเบียน
- ห้ามสำนักงานสอบบัญชีรับงานที่ถือว่าผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งนี้เนื่องจากการให้บริการอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากงานสอบบัญชี อาจมีผลทำให้ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบงบการเงินได้อย่างอิสระและขาดความเป็นกลาง ตัวอย่างงานบริการที่ผู้สอบบัญชีสามารถกระทำได้โดยไม่ขาดความเป็นอิสระ เช่น บริการด้านการวางแผนภาษี และการให้คำปรึกษาอาจทำได้หากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบก่อน ทั้งนี้สำนักงานสอบบัญชีไม่ควรให้บริการทางภาษีซึ่งเป็นลักษณะการแก้ต่างให้ลูกค้า หรือเป็นตัวแทนของลูกค้าในศาล ส่วนการให้บริการงานตรวจสอบภายในอาจทำได้ หากผลของงานนั้นไม่อยู่ในขอบเขตของการสอบบัญชี เป็นต้น (มาตรา 201)
- บริการต่อไปนี้ถือเป็นบริการต้องห้าม หรือเป็นบริการอื่นนอกเหนือจากขอบข่ายการปฏิบัติของผู้สอบบัญชี ได้แก่
  - 1) บริการจัดทำบัญชี หรือบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องับหลักฐานการบัญชี หรืองบการเงินของลูกค้าด้านการสอบบัญชี
  - 2) การออกแบบระบบข้อมูลด้านการเงิน และการดำเนินงาน
  - 3) บริการประเมินค่า
  - 4) บริการหาค่าสถิติประกันภัย (Actuarial services)

- 5) การให้บริการตรวจสอบภายในโดยบุคคลจากภายนอก (Outsourcing services)
- 6) หน้าที่บริหารจัดการ หรือบริหารทรัพยากรบุคคล
- 7) นายหน้าหรือผู้แทนจำหน่าย ที่ปรึกษาการลงทุน หรือบริการด้านเงินทุนธนาคาร
- 8) การให้บริการทางกฎหมายและบริการผู้เชี่ยวชาญซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชี
- 9) การให้บริการอื่น ๆ ซึ่งกรรมการบริษัทกำหนดที่เห็นว่าไม่สามารถอนุญาตให้ทำได้

(มาตรา 201)

- การให้บริการทุกชนิดที่ผู้สอบบัญชีจะให้แก่บริษัท ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการสอบบัญชีหรือบริการอื่นที่ไม่ใช่การสอบบัญชีก็ตาม ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบหรือผู้แทนของบริษัทจดทะเบียน ยกเว้นบริการที่กฎหมายไม่อนุญาตให้ทำ นอกจากนี้บริษัทจดทะเบียนต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการอื่นของสำนักงานสอบบัญชีดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี (มาตรา 202)

- กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีต้องทบทวนการโยกย้ายหุ้นส่วนที่รับผิดชอบต่อการตรวจสอบบัญชี (Partner in charge) และ หุ้นส่วนที่ร่วมรับผิดชอบต่อการตรวจสอบบัญชี (Audit Review Partners) จากบริษัทหนึ่งไปตรวจอีกบริษัทหนึ่งทุก ๆ 5 ปี เพื่อเป็นการช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีคนใหม่ได้มีโอกาสในการตรวจสอบบริษัทที่ตนไม่เคยรับผิดชอบมาก่อนในช่วงระยะเวลา 5 ปี ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานไม่จำเจและเพื่อไม่ให้เกิดความคุ้นเคยกับลูกค้ามากเกินไป จนมองไม่เห็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น (มาตรา 203)

- ผู้สอบบัญชีต้องรายงานผลของการตรวจสอบงบการเงินโดยตรงไปยังคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committees) เป็นระยะ ๆ แทนที่จะรายงานต่อผู้บริหารของบริษัทดังแต่ก่อน โดยจะเป็นการรายงานเกี่ยวกับ

- ประเด็นสำคัญที่ผู้สอบบัญชีได้มีการปรึกษาหารือกับผู้บริหาร รวมถึงข้อหาหรือเกี่ยวกับการใช้หลักการบัญชีและการสอบบัญชี
- วิธีการทั่วไปและขอบเขตของการตรวจสอบโดยรวม รวมถึงข้อจำกัดอื่น ๆ
- ผลจากการตัดสินใจของผู้บริหารในการเลือกใช้หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี และวิธีการปฏิบัติที่สำคัญ ซึ่งมีผลกระทบต่ออย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงิน

- ความขัดแย้งกับผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้หลักการบัญชี หรือนโยบายการบัญชี สำหรับรายการและเหตุการณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะตลอดจนการพิจารณาของผู้สอบบัญชีในการดำเนินการเกี่ยวกับรายการที่มีความขัดแย้งนั้น
- เกณฑ์การใช้ดุลพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี ซึ่งมีสาระสำคัญต่องบการเงินหรือต่อรายงานของผู้สอบบัญชี
- รายการปรับปรุงที่สำคัญจากการตรวจสอบ รวมทั้งรายการปรับปรุงที่ผู้สอบบัญชีพบ (แต่ไม่มีสาระสำคัญต่องบการเงิน) และกิจการไม่ได้ปรับปรุง แต่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นสาระสำคัญในอนาคต
- ผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่องบการเงินซึ่งอาจเกิดขึ้นจากเรื่องที่ส่งผลเสียหายต่อกิจการ
- ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ซึ่งพบในระหว่างการปฏิบัติงานตรวจสอบ ซึ่งรวมถึงความล่าช้าในการตรวจสอบเนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารความไม่เพียงพอหรือความบกพร่องของบุคลากรของบริษัทในการทำงานให้ทันเวลาที่กำหนดไว้
- ประเภทของความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีที่คาดว่าจะนำเสนอ
- เรื่องอื่น ๆ ที่คณะกรรมการตรวจสอบสนใจ เช่น ข้อสงสัยเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหารและการทุจริตที่ผู้บริหารมีส่วนร่วม รวมทั้งจุดอ่อนที่มีสาระสำคัญในระบบการควบคุมภายใน

(มาตรา 204)

- สำนักงานสอบบัญชีห้ามรับงานสอบบัญชีของบริษัท หากในรอบปีที่ผ่านมาบริษัทนั้นได้รับพนักงานของสำนักงานสอบบัญชื่อนั้น หรือรับผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสอบบัญชีบริษัทนั้น (ไม่ว่าสถานะใดก็ตาม) มาดำรงตำแหน่งที่สำคัญในบริษัท เช่น กรรมการผู้จัดการ (CEO) กรรมการอำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน (CFO) ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน (Chief Accounting Officer) หรือตำแหน่งอื่นใดที่ทัดเทียมกัน เป็นต้น ในอนาคตอาจขยายขอบเขตไปถึงตำแหน่งผู้อำนวยการตรวจสอบภายในด้วย เพื่อเป็นการป้องกันในเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) (มาตรา 206)

- กำหนดให้ผู้สอบบัญชีเก็บกระดาษทำการและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ เป็นระยะเวลา 7 ปี การจงใจไม่เก็บกระดาษทำการถือเป็นความผิดทางอาญาและจะมีโทษเพิ่มมากขึ้นหากทำลายกระดาษทำการนั้นในฐานะที่เป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (มาตรา 103)

- ผู้สอบบัญชีต้องอธิบายไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีถึงการทดสอบโครงสร้างการควบคุมภายในที่ผู้บริหารบริษัทรายงานให้ผู้สอบบัญชีทราบ และผู้สอบบัญชียังต้องรายงานให้ทราบถึงจุดอ่อนของการควบคุมภายในและการไม่ปฏิบัติตามนโยบายการควบคุมภายในที่ผู้สอบบัญชีตรวจพบ (มาตรา 103)

ส่วนที่ 3 การกำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารบริษัทเกี่ยวกับการกำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบ

จาก Sarbanes-Oxley Act สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

เกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบ

- กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรายงานการสอบบัญชีโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ไม่ใช่ฝ่ายบริหาร (มาตรา 204)
- คณะกรรมการตรวจสอบรับผิดชอบในการแต่งตั้ง กำหนดค่าตอบแทน และควบคุมดูแลผู้สอบบัญชีรวมถึงการอนุมัติงานบริการทุกอย่างที่สำนักงานสอบบัญชีเสนอให้บริษัท
- คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องมีความเป็นอิสระและในกรณีที่มีประเด็นข้อสงสัยเกี่ยวกับการบัญชีหรือการสอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องกำหนดวิธีการจัดการในประเด็นข้อสงสัยดังกล่าว และต้องมีอำนาจในการว่าจ้างที่ปรึกษาภายนอก หรือผู้เชี่ยวชาญ อิสระมาช่วยให้คำแนะนำตามความจำเป็นและสมควร รวมถึงกำหนดขั้นตอนในการแจ้งประเด็นจากการสอบบัญชีให้หน่วยงานกำกับดูแลทราบ
- คณะกรรมการตรวจสอบจะรับเงินจากการให้คำปรึกษาแนะนำ หรือค่าตอบแทนอื่นจากบริษัท นอกเหนือจากค่าตอบแทนโดยตำแหน่งไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานด้วยความเป็นอิสระอย่างแท้จริง (มาตรา 301)

เกี่ยวกับผู้บริหารบริษัท

- กำหนดให้บริษัทต้องกำหนดหลักปฏิบัติด้านคุณธรรม (Code of Ethics) สำหรับผู้บริหารระดับสูงที่คุมด้านการเงิน (มาตรา 406)
- กฎบัตรจรรยาบรรณควรส่งเสริมให้เกิดความมั่นใจว่าผู้บริหารได้ปฏิบัติตน ดังนี้
  - ประพฤติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและคงไว้ซึ่งจรรยาบรรณ รวมถึงการจัดการกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ทั้งกรณีที่เกิดขึ้นจริง และกรณีที่ดูเหมือนว่าจะมีความขัดแย้งดังกล่าวปรากฏอยู่
  - เปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วน เที่ยงธรรม แม่นยำ ทันต่อเวลาและเข้าใจได้ในรายงานประจำงวดที่ต้องนำเสนอให้สำนักงาน กสท.

- ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(มาตรา 406)

- กำหนดให้ผู้บริหารยืนยันในหนังสือรับรองความถูกต้องของงบการเงิน หนังสือรับรองนี้ต้องระบุว่า งบการเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหาร ได้จัดทำขึ้นตามกฎหมายข้อบังคับของ US SEC และยืนยันว่างบการเงินแสดงผลการดำเนินงานและสถานะทางการเงินของบริษัทอย่าง "ถูกต้องตามควร" นอกจากการลงลายมือชื่อรับรองงบการเงินแล้ว ยังกำหนดให้มีรายละเอียดปลีกย่อยที่ทำให้ผู้บริหารต้อง

- 1) ทำการสอบทานงบการเงิน
- 2) ยืนยันว่างบการเงินไม่ได้บรรจุข้อมูลและข้อความที่ไม่ตรงกับความจริง หรือมีการละเว้นไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงสำคัญ อันจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินหลงผิด
- 3) จัดให้มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล พร้อมกับประเมินผลการควบคุมภายในนั้น
- 4) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมภายในและเปิดเผยการประเมินผลในรายงานทางการเงิน
- 5) รายงานให้ผู้สอบบัญชีและคณะกรรมการตรวจสอบทราบถึงจุดอ่อนของการควบคุมภายในและการทุจริตของพนักงานที่อยู่ในตำแหน่งสำคัญ ๆ
- 6) รายงานเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เปลี่ยนไป

(มาตรา 302)

- เปิดโอกาสให้พนักงานของบริษัทสามารถรายงานข้อสงสัยแบบลับเฉพาะได้เกี่ยวกับความไม่ชอบมาพากลหรือการปฏิบัติอันมิชอบที่เป็นการฝ่าฝืนกฎบัตรจรรยาบรรณ (Whistleblowers) และได้กำหนดให้กฎบัตรจรรยาบรรณของบริษัท ระบุถึงวิธีการที่พนักงานของบริษัทสามารถรายงานไปยังบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เหมาะสม ซึ่งเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะเป็นบุคคลที่สามารถเข้าถึงผู้บริหารระดับสูง หรือคณะกรรมการของบริษัทได้เป็นอย่างดี พนักงานผู้ร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสก็สามารถติดตามความคืบหน้าของเรื่องที่ร้องเรียนได้ และจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย (มาตรา 806)

- กำหนดให้ผู้บริหารต้องคืนเงินโบนัสหรือผลตอบแทนอื่น ๆ เช่น สิทธิในการเลือกซื้อหุ้น และกำไรจากการขายหุ้นของบริษัท ที่ผู้บริหารได้รับภายในระยะเวลา 12 เดือน หลังจากส่งงบการเงินถ้างบการเงินนั้นต้องมีการแก้ไขข้อผิดพลาดที่สำคัญจากการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับหรือการประพฤติมิชอบของผู้บริหาร (มาตรา 304)

- ห้ามผู้บริหารซื้อขายหรือโอนหุ้นของบริษัทในช่วงเวลา "งดซื้อขาย" (Blackout periods) (มาตรา 306)

- ห้ามบริษัทให้เงินกู้ส่วนตัวแก่ผู้บริหารที่มีตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการขึ้นไป ถ้าผู้บริหารกู้เงินจากบริษัทก่อนวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2545 บริษัทต้องไม่เพิ่มวงเงินกู้หรือต่ออายุเงินกู้ให้อีก ยกเว้นเงินกู้บางประเภทที่ได้รับการอนุญาต เช่น บัตรเครดิต หรือเงินกู้เพื่อต่อเติมบ้าน (มาตรา 402) เป็นต้น

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลให้โปร่งใสและบ่อยครั้งขึ้นกว่าเดิม

การกำกับดูแลการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของกิจการให้มีความโปร่งใสถูกต้องครบถ้วนเป็นที่น่าเชื่อถือ ถือเป็นภารกิจหลักของคณะกรรมการตรวจสอบ Sarbanes – Oxley Act ได้กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรายงานโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบแทนการรายงานต่อผู้บริหาร ซึ่งเป็นการยืนยันบทบาทของผู้สอบบัญชีอย่างชัดเจนว่าตนได้รายงานต่อบุคคลที่มีความเป็นอิสระ โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะรับเงินจากการให้คำปรึกษาแนะนำหรือค่าตอบแทนอื่นจากบริษัทนอกเหนือจากค่าตอบแทนโดยตำแหน่งไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานด้วยความเป็นอิสระอย่างแท้จริง ซึ่งคุณสมบัติที่สำคัญที่ทำให้ข้อมูลทางการเงินที่มีความโปร่งใสจะประกอบด้วย

1. ความถูกต้อง (Accuracy) ข้อมูลทางการเงินนั้นไม่มีข้อผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อได้ว่าข้อมูลดังกล่าวแสดงสภาพเชิงเศรษฐกิจของบริษัทได้อย่างเหมาะสม
2. เปรียบเทียบกันได้ (Comparability) ข้อมูลทางการเงินของบริษัทในรอบเวลาต่างกัน หรือข้อมูลทางการเงินของธุรกิจต่างกันสามารถเปรียบเทียบกันได้ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน และความสามารถคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการที่เปรียบเทียบกันได้
3. ความเหมาะสม (Appropriateness) นำมาตรฐานมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกิจการ เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินสามารถสะท้อนเนื้อหาทางเศรษฐกิจของกิจการได้
4. ความครบถ้วน (Completeness) ข้อมูลที่เชื่อถือได้ต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ
5. ชัดเจน (Clarity) ข้อมูลที่เปิดเผยจะต้องชัดเจน ช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเข้าใจข้อมูลที่นำเสนอ
6. ทันเวลา (Timeliness) ข้อมูลพร้อมเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตามความต้องการ
7. ความสะดวก (Convenience) ผู้ใช้ข้อมูลจะต้องเข้าถึงข้อมูลที่มีได้ง่าย
8. ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (Governance and enforcement)

ส่วนที่ 5 การปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีผู้วิเคราะห์หลักทรัพย์มีผลประโยชน์ทับซ้อน

ซึ่งในส่วนนี้ได้รวมการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอาญา เช่น “Corporate and Criminal Fraud Accountability” “White – Collar Crime Penalty Enhancement Act of 2002” “Corporate Fraud Accountability” เป็นต้น

2.2 ผลกระทบของ Sarbanes – Oxley Act

สามารถแบ่งผลกระทบออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. ผลกระทบต่อผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัท
2. ผลกระทบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
3. ผลกระทบต่อผู้สอบบัญชี

1. ผลกระทบต่อผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัท

มาตรา 302 กำหนดให้ผู้บริหาร (CEO และ CFO) ยืนยันในรายงานประจำงวดที่ยื่นต่อคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกาว่าตนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำมีระบบการควบคุมภายในและกำกับดูแลการปฏิบัติตามระบบนั้น และมาตรา 404 ให้อำนาจสำนักงาน ก.ล.ต.ที่จะกำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในดังกล่าว ซึ่งสรุปได้ดังนี้

จัดทำมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล และต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในยื่นต่อคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา ประจำปี ซึ่งต้องระบุถึงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติและข้อสรุปของผู้บริหารเกี่ยวกับประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในนั้น รายงานดังกล่าวต้องให้ผู้สอบบัญชียืนยันความถูกต้อง และรายงานให้ทราบถึงจุดอ่อนของระบบการควบคุมภายในและการไม่ปฏิบัติตามระบบและให้ถือรายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานประจำปี

2. ผลกระทบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีภารกิจหลักในการกำกับดูแลการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของกิจการให้มีความถูกต้องครบถ้วนให้เป็นที่เชื่อถือได้ กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรายงานโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ (ไม่ใช่รายงานต่อผู้บริหารเหมือนที่เคยเป็นมาในอดีต) ซึ่งเป็นการยืนยันบทบาทของผู้สอบบัญชีอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่าตนได้รายงานต่อบุคคลที่มีความเป็นอิสระ นอกจากนี้มีการกำหนดห้ามไม่ให้คณะกรรมการตรวจสอบรับเงินจากการให้คำปรึกษาแนะนำหรือค่าตอบแทนอื่นจากบริษัท (นอกเหนือจากค่าตอบแทนโดยแห่ง) ทั้งนี้เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานด้วยความเป็นอิสระอย่างแท้จริง

คณะกรรมการตรวจสอบยังเป็นผู้กำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้สอบบัญชีและอนุมัติงานบริการทุกอย่างที่สำนักงานสอบบัญชีเสนอให้บริษัทด้วย อย่างไรก็ตามผู้สอบบัญชีควรแน่ใจด้วยว่าคณะกรรมการตรวจสอบได้ทราบถึงขอบเขตและผลการตรวจสอบซึ่งจะช่วยคณะกรรมการตรวจสอบในการกำกับดูแลการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินตาม กฎหมายฉบับนี้

คณะกรรมการตรวจสอบจึงมีบทบาทที่สำคัญในการติดต่อประสานงานกับผู้สอบบัญชีและผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานทางการเงิน

เรื่องที่ผู้สอบบัญชีควรรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ควรรวมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ประเด็นสำคัญที่ผู้สอบบัญชีได้มีการปรึกษากับผู้บริหาร รวมถึงข้อหาหรือเกี่ยวกับการใช้หลักการบัญชีและการสอบบัญชีด้วย
- วิธีการทั่วไปและขอบเขตของการตรวจสอบโดยรวม รวมถึงข้อจำกัดอื่น ๆ
- ผลจากการตัดสินใจของผู้บริหารในการเลือกใช้หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี และวิธีการปฏิบัติที่สำคัญ ซึ่งมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงิน
- ผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่องบการเงิน ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากเรื่องที่ส่งผลเสียหายต่อกิจการ

ในกรณีที่มีประเด็นข้อสงสัยเกี่ยวกับการบัญชีและการสอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องกำหนดวิธีการเพื่อจัดการกับเรื่องดังกล่าว และต้องมีอำนาจในการว่าจ้างที่ปรึกษาภายนอก หรือผู้เชี่ยวชาญอิสระมาช่วยให้คำแนะนำตามความจำเป็นและสมควร รวมทั้งกำหนดขั้นตอนในการแจ้งประเด็นจากการสอบบัญชีให้หน่วยงานกำกับดูแลทราบด้วย

3. ผลกระทบต่อผู้สอบบัญชี

คณะกรรมการกำกับดูแลการสอบบัญชีของบริษัทมหาชน (PCAOB) เป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นใหม่ตาม กฎหมายฉบับนี้ เพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี โดยมีอำนาจเต็มที่ในการตรวจสอบ และดำเนินการทางวินัย รวมทั้งลงโทษผู้สอบบัญชี หรือสำนักงานสอบบัญชีที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีของบริษัทมหาชน

กฎหมายฉบับนี้ยังกำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีต้องขึ้นทะเบียนกับ PCAOB ด้วย สำนักงานสอบบัญชีที่ต้องขึ้นทะเบียนดังกล่าว ได้แก่ สำนักงานสอบบัญชีที่ออกรายงานการสอบบัญชี หรือมีส่วนร่วมในการเสนอรายงานการสอบบัญชีสำหรับบริษัทมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา โดยสำนักงานสอบบัญชีจะต้องเปิดเผยข้อ

มูลในการขึ้นทะเบียน ซึ่งครอบคลุมถึงรายชื่อของลูกค้า นโยบายการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี รายชื่อผู้สอบบัญชีในสำนักงาน ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีและค่าบริการอื่นแยกเป็นรายลูกค้า

อำนาจของ PCAOB ยังครอบคลุมไปถึงสำนักงานสอบบัญชีต่างชาติ ซึ่งเป็นผู้ออกรายงานการสอบบัญชีให้กับบริษัทมหาชนในสหรัฐอเมริกา รวมทั้งสำนักงานสอบบัญชีที่จดทะเบียนในสหรัฐอเมริกา (ซึ่งได้อาศัยความเห็นของสำนักงานสอบบัญชีต่างชาติในการออกรายงานการสอบบัญชี) นั่นคือ PCAOB มีอำนาจตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชีต่างชาติ หากสำนักงานสอบบัญชีในสหรัฐอเมริกาได้ใช้ผลการตรวจสอบของสำนักงานสอบบัญชีต่างชาติในการเสนอรายงานต่องบการเงินรวมทั้งเสนอต่อตลาดหลักทรัพย์ในสหรัฐอเมริกา เมื่อเป็นดังนี้สำนักงานในสหรัฐอเมริกาต้องพร้อมที่จะส่งมอบกระดาษทำการของผู้สอบบัญชีต่างชาติต่อ PCAOB ของสหรัฐอเมริกา

กฎหมายฉบับนี้ ยังมุ่งประเด็นสำคัญในเรื่องความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี โดยห้ามสำนักงานสอบบัญชีรับงานที่ถือว่าผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งนี้เนื่องจากการให้บริการอื่นเพิ่มเติม อาจมีผลทำให้ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบงบการเงินได้อย่างอิสระและขาดความเป็นกลาง มาตรา 206 ของ กฎหมายฉบับนี้ยังกำหนดอีกว่า สำนักงานสอบบัญชีจะไม่สามารถรับงานสอบบัญชีของบริษัทได้หากในรอบปีที่ผ่านมา บริษัทนั้นได้รับพนักงานของสำนักงานสอบบัญชีนั้น หรือรับผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสอบบัญชีบริษัทนั้น มาดำรงตำแหน่งที่สำคัญในบริษัท

ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพของงานสอบบัญชีนั้น กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดว่าทุก ๆ 5 ปี สำนักงานสอบบัญชีจะต้องเปลี่ยนตัวผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบการตรวจสอบลูกค้ารายนั้น หรือผู้สอบบัญชีที่กลั่นกรองงาน และสอบทานงานสอบบัญชี การสับเปลี่ยนหมุนเวียนดังกล่าว ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีคนใหม่ได้มีโอกาสในการตรวจสอบบริษัทที่ตนไม่เคยรับผิดชอบมาก่อนในช่วงระยะเวลา 5 ปี ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานไม่จำเจและเพื่อไม่ให้เกิดความคุ้นเคยกับลูกค้ามากเกินไป จนมองไม่เห็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น ในกรณีเช่นนี้สำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กจะได้รับกระทบโดยตรงจากกฎเกณฑ์นี้ เนื่องจากบุคลากรของสำนักงานอาจไม่เพียงพอให้หมุนเวียน สำนักงานขนาดเล็กอาจต้องหาทางควบกิจการกับสำนักงานสอบบัญชีอื่นซึ่งจะทำให้องค์กรมีจำนวนผู้สอบบัญชีมากพอที่จะหมุนเวียนได้ ทั้งนี้เพื่อให้สำนักงานสามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อนี้ได้

2.3 การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ความหมายของความเสียหายจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในงานสอบบัญชี

พยอม สิงห์เสน่ห์ (2545) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความเสียหายจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาด ไว้ว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่อาจตรวจพบข้อผิดพลาดอันมีสาระสำคัญของงบการเงิน ซึ่งระบบการควบคุมภายในไม่สามารถป้องกันได้

Alderman และ Taber (1989), Adrian (1992) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความเสียหายจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี (Detection Risk หรือ DR) ไว้ว่าเป็นความเสี่ยงที่วิธีการของผู้สอบบัญชีมีความเป็นไปได้ที่จะตรวจไม่พบข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญในงบการเงิน และเป็นความเสี่ยงที่มีผลในทิศทางตรงกันข้ามกับความเสี่ยงสืบเนื่อง (Inherent Risk หรือ IR) และความเสียหายจากการควบคุม (Control Risk หรือ CR) กล่าวคือ ถ้าความเสี่ยงสืบเนื่องและความเสียหายจากการควบคุมของในระดับต่ำ ความเสียหายจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีจะอยู่ในระดับที่สูง โดยความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดนั้นจะขึ้นอยู่กับการควบคุมของผู้สอบบัญชี ในขณะที่ความเสี่ยงอีก 2 ชนิดขึ้นอยู่กับลักษณะการดำเนินงาน /ธุรกิจ ของผู้รับบริการตรวจสอบ

Hitzig (2004) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มีความเป็นไปได้ที่ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจพบข้อผิดพลาดในงบการเงินซึ่งมีอาจจะมากกว่าจำนวนที่ผู้สอบบัญชียอมรับได้ โดยได้กล่าวอีกว่า ผู้สอบบัญชีจะทำการตัดสินระดับของข้อผิดพลาดที่อาจยอมรับได้โดยขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์

2.3.2 ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากมาตรการสืบเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของ Sarbanes – Oxley Act

สำนักงานตรวจสอบภาครัฐของสหรัฐอเมริกา (United States General Accounting Office – GAO) (2003) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของมาตรการสืบเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของ Sarbanes – Oxley Act โดยการแจกแบบสอบถามไปยัง ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและคณะกรรมการตรวจสอบ ของบริษัทผู้รับการตรวจสอบ จำนวน 1,000 บริษัท ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี เนื่องจากบริษัทผู้รับการตรวจสอบคิดว่าผู้สอบบัญชีคนใหม่ยังไม่มีความคุ้นเคยในการปฏิบัติงานกับบริษัทของตนในปีแรกที่มีการตรวจสอบ

ผลงานวิจัยของ GAO ได้ระบุถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี ดังนี้ (1) ปัจจัยด้านการศึกษาของผู้สอบบัญชี (2) ปัจจัยด้านการฝึกอบรมของผู้สอบบัญชี และ (3) ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานของผู้สอบบัญชี ผลสรุปจากงานวิจัยนี้พบว่า บริษัทผู้รับการตรวจสอบเชื่อว่าความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลทำให้ความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีเพิ่มสูงขึ้นในปีที่มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี

นอกจากผลกระทบในส่วนของความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี แล้ว จากผลงานวิจัยของ GAO ยังทราบอีกว่า จากมาตรการสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีนี้มีผลกระทบต่อบริษัทผู้รับบริการงานสอบบัญชี นั่นคือ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เพิ่มสูงขึ้น ต้นทุนทางบัญชีของกิจการที่สูงขึ้น เวลาในการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนมากขึ้น อีกทั้งการอธิบายถึงรายละเอียดในวิธีการบันทึกบัญชีที่กิจการเลือกใช้ให้กับผู้สอบบัญชีรายใหม่ ที่เข้ามาตรวจสอบให้กับบริษัทในปีแรกที่มีเปลี่ยนผู้สอบบัญชี

McCarthy (2004) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้ในเรื่องการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี โดย McCarthy ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอบบัญชีรายใหม่ควรระมัดระวังคือ เมื่อมีการสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีรายใหม่ต้องมีความรู้ในลักษณะการดำเนินงานของบริษัทผู้รับการตรวจสอบเป็นอย่างดี และควรจะมีการติดต่อสื่อสารระหว่างบริษัทผู้รับการตรวจสอบและผู้สอบบัญชี ในเรื่องของการวางแผนงานตรวจสอบ นโยบายการบัญชีที่เลือกใช้เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด และความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาด ที่อาจเกิดขึ้น เช่นเดียวกับ Rubrico (2004) และ จากบทความในนิตยสาร Journal of Accountancy (1995) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีภายนอกกับคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทผู้รับการตรวจสอบ เกี่ยวกับการเลือกและเปลี่ยนนโยบายการบัญชี ปรับปรุงแผนงานการตรวจสอบ หรือ การเปลี่ยนแปลงรายงานการสอบบัญชี ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ และป้องกันความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้

Nashwa (2005) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของ Sarbanes – Oxley Act กับคุณภาพของงานสอบบัญชี โดยการแจกแบบสอบถามไปยังบริษัทที่มีรายชื่ออยู่ใน Wall Street Journal Index จำนวน 90 บริษัท ผลการศึกษาพบว่า จากมาตรการสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ของ Sarbanes – Oxley Act นั้นมีผลทำให้ความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในงานสอบบัญชีมีเพิ่มสูงขึ้นในปีที่มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี เนื่องจากจากผู้สอบบัญชีราย

ใหม่ขาดความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับธุรกิจที่ตนได้ทำการตรวจสอบ และความเสี่ยงจะลดลงเมื่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบบัญชีกับกิจการที่รับการตรวจสอบมีระยะเวลาที่ยาวนานประมาณ 7 ปี หรือมากกว่านั้น ในส่วนของคุณภาพงานสอบบัญชีนั้น ผู้วิจัยพบว่า จากมาตรการสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีนี้ ไม่มีผลทำให้คุณภาพงานสอบบัญชีลดลง หรือเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด